

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 2 lutego 2023 r.

Poz. 1169

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.18.2023.7

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 20 stycznia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

orzekam

nieważność:

- zwrotu "nieodpłatnie" w wersji 2, kolumna 3 i 4,
- zwrotu "powyżej 30% do 50%" w wersji 3, kolumna 3,
- zwrotu "powyżej 40% do 60%" w wersji 3, kolumna 4,
- zwrotu "powyżej 50% do 70%" w wersji 4, kolumna 3,
- zwrotu "powyżej 60% do 80%" w wersji 4, kolumna 4,
- zwrotu "powyżej 70% do 80%" w wersji 5, kolumna 3,
- zwrotu "powyżej 80% do 90%" w wersji 5, kolumna 4,
- zwrotu "100%" w wersji 6, kolumna 3 i 4

tabeli zamieszczonej w § 3 uchwały nr L/285/22 Rady Miejskiej w Miejskiej Górcie z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 21 grudnia 2022 r. Rada Miejska w Miejskiej Górcie podjęła uchwałę nr L/285/22 w sprawie ustalenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych, dalej "uchwała".

Uchwałę podjęto na podstawie przepisów: "art. 18 ust. 2 pkt. 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), art. 17 ust. 1 pkt 3, art. 97 ust. 1 i ust. 1a oraz ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 23 grudnia 2022 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Na podstawie art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.), dalej „ustawa”, rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. Przepis art. 97 ust. 5 ustawy ma charakter upoważnienia ogólnego do wydania aktu prawa miejscowego. Jedyną wskazówką dla miejscowego prawodawcy jest obowiązek dopełnienia wymogu szczegółowości,

czyli samodzielnego doboru kryteriów odpłatności. Nie oznacza to jednak niczym nieskrępowanej swobody rady gminy realizującej swoje kompetencje w tym zakresie. Większa skala swobody prawotwórczej, jaka występuje przy ogólnym upoważnieniu ustawowym do stanowienia aktów prawa miejscowego i brak precyzyjnych wytycznych co do treści takich podustawowych uregulowań jest bowiem ograniczona całokształtem i celem przepisów normujących dziedzinę, której dany akt, wydany w oparciu o upoważnienie dotyczy (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z 30 marca 2010 r. II SA/Bk 726/09).

Organ nadzoru pismem z 13 stycznia 2023 r. (NP-II.4131.1.18.2023.7) wszczął postępowanie nadzorcze wobec przedmiotowej uchwały i wskazał, iż zastrzeżenia organu nadzoru budzi § 3 uchwały, tj. wiersz drugi, kolumna trzecia i czwarta tabeli, jako istotnie naruszający art. 97 ust. 5 w związku z ust. 1 i ust. 1a ustawy.

W odpowiedzi Burmistrz Miejskiej Górkki pismem z 17 stycznia 2023 r., przesłanym za pośrednictwem systemu eNadzór, przedstawił polemikę wobec zastrzeżeń organu nadzoru i wskazał m. in., że: "[...] Rada gminy może określić wyłącznie zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych i schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Zatem w przedstawionej sytuacji, rada gminy może przyjąć uchwałę, w której ustali odpłatność za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych, schronisku dla osób bezdomnych od osób, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego nieodpłatnie lub wskazując 0% ich dochodu. Mając na uwadze brzmienie art. 97 ust. 5 u.p.s., należy stwierdzić, że szczegóły ustalenia opłaty pozostawiono organowi uchwałodawczemu samorządu terytorialnego. Ustawodawca określił jedynie górny próg takiego obciążenia".

Organ nadzoru poniżej przedstawia swoje stanowisko w sprawie przedmiotowej uchwały.

W § 3 uchwały rada postanowiła: "Osoby samotnie gospodarujące oraz osoby w rodzinie ponoszą odpłatność na zasadach określonych w poniższej tabeli [...]". Z zamieszczonej w tym przepisie tabeli wynika, że rada całkowicie zwolniła z odpłatności (użyty w tabeli zwrot "nieodpłatnie" w wierszu drugim, kolumna trzy i cztery) osoby bezdomne, które zostały skierowane do schroniska dla osób bezdomnych albo do schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w przypadku, gdy dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego.

Powyższe zwolnienie, w ocenie organu nadzoru, zostało przyjęte przez radę w sposób nieuprawniony. Należy mieć na względzie treść **art. 97 ust. 1 ustawy**, zgodnie z którym: "Opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług. *Osoby nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego*".

Z kolei na podstawie art. 97 ust. 1a ustawy: "W przypadku osoby bezdomnej skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych albo schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie ma zastosowania **ust. 1 zdanie drugie**. Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, opłata nie może być wyższa niż 30 % dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie osoby skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych, a w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie może być wyższa niż 50 % tego dochodu (art. 97 ust. 1a dodany ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia publicznego [Dz. U. z 2019 r. poz. 1690], która weszła w życie 4 października 2019 r.).

Z powołanych wyżej przepisów ustawy wynika, iż osób bezdomnych skierowanych do schroniska dla osób bezdomnych (z usługami albo bez usług) nie obowiązuje zasada, iż osoby te nie ponoszą opłat, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego. Ponadto, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, opłata nie może być wyższa niż 30% dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie osoby skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych, a w przypadku schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi nie może być wyższa niż 50% tego dochodu.

W ocenie organu nadzoru, przepis art. 97 ust. 5 w związku z ust. 1a ustawy upoważnił radę do ustalenia zasad odpłatności w sensie pozytywnym poprzez konieczność określenia wysokości odpłatności, a nie poprzez zwolnienie z jej ponoszenia (por. art. 50 ust. 6 ustawy); nadto przepis art. 97 ust. 1a ustawy wskazuje jednoznacznie na obowiązek ponoszenia odpłatności w tym zakresie.

Ustalono zatem w powyższy sposób przez Radę Miejską w Miejskiej Górcie zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia - schroniskach dla osób bezdomnych oraz schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, nie wypełniają w sposób prawidłowy i kompleksowy delegacji wynikającej z art. 97 ust. 5 w związku z ust. 1 i ust. 1a ustawy. Stwierdzone uchybienie ma charakter istotny i uzasadnia konieczność stwierdzenia nieważności uchwały w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski
(-) Michał Zieliński
(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Miejska w Miejskiej Górcie

Burmistrz Miejskiej Górki